

**2003 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE
KANUN TASARILARI İLE 2001 MALÎ YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU
TASARILARININ PLAN VE BÜTÇE
KOMİSYONU GÖRÜŞME
TUTANAKLARI**

16.03.2003

İÇİNDEKİLER

- Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı
- Hazine Müsteşarlığı
- Maliye Bakanlığı
- Gelir Bütçesi
- Genel ve Katma Bütçe Kanunu Tasarıları ile
Genel ve Katma Bütçe Kesinhesap Kanunu Tasarılarının
Maddeleri

.....

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, .

Sayın Bakan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; ben de, bugünün geleneğine uygun olarak sözlerimi, bürokrasiyi eleştirerek başlatmak istiyorum. Şimdi, KİT Genel Müdürümüz, doğrudan gelir desteğini 1,4 katrilyon lira azalttı. Gerçekten, hükümetin koymak istediği bu ödeneği, KİT Genel Müdürümüz azalttı. Gelirler Genel Müdürümüz ekvergiler getiriyor; ek Motorlu Taşıtlar Vergisi, ek Emlak Vergisi... Hazine Müsteşarımız, Kamu Finansmanı Genel Müdürümüz pahalı borçlanıyor. Bütçe Genel Müdürümüz harcamaları gereğince yapmıyor. Değerli arkadaşlarım, hükümeti bırakıp, bürokrasiyi eleştirmeyi bir kenara bırakalım. Bürokrasi, bu hükümetin popülizmini, popülist anlayışını ülke gerçekleriyle bağdaştırmaya çalışıyor.

AZİZ AKGÜL (Diyarbakır) – Derviş zamanındaki bürokrasiyi ve ortamı açıkladım ben; ama, maalesef, siz üstümüze üstümüze geliyorsunuz. Sayın Topuz'a da açıkladım; benim anlattığım dönem, Derviş dönemindeki durumdur.

BAŞKAN – Sayın Akgül, lütfen, Sayın Hamzaçebi konuşmasına devam etsin.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Hazine Sorumlusu Bakanımız konuşmasında 2001 yılı ve 2002 yılı programının uygulanması sırasında sağlanmış olan başarıları açıklıkla ifade ettiler, konuşma metninde yazılı bu. Burada, birkaç gün önce, Sayın Dışişleri Bakanımız bir konuşma yaptı, güçlü ekonomiye geçiş programını taviz vermeden uygulayacağız dedi. Siz, şimdi karar verin, hangisini uygulayacaksınız; seçimden önce vaat ettiklerinizi mi, hükümet programını mı, acil eylem planını mı, hangisini? Hükümet programında diyorsunuz ki, bu programın aksayan yanlarını ele alarak yeni bir program uygulayacağız. Evet, bu bir yeni program mıdır, değil midir;

bunun takdirini, tartışmasını sizlere bırakıyorum. Yani, bu bürokrasi, şikâyet ettiğiniz bu bürokrasi olmasaydı, bu bütçeyi yapamayacaktınız maalesef. Hele şu bütçeyi yapalım, hele şu zorlukları açalım, bürokraside gerekli değişiklikleri yapalım diye düşünüyorsunuz belki; ama, o günler gelmeyecek; çünkü, bu popülist anlayışınızla hiçbir zaman doğru yola giremeyeceksiniz, hiçbir zaman bu bütçe dengelerini tutturamayacaksınız.

Değerli arkadaşlar, bütçeler hükümetlerin anlayışını yansıtır. Bütçeler, hükümetin ekonomik programını, sosyal programını gerçekleştirme aracıdır. Dolayısıyla, bu programı, bütçeyi değerlendirirken, hükümetin önceliklerinin neler olduğunu, Türkiye'nin önceliklerinin neler olduğuna bakmak gerekir. Nedir önceliklerimiz; enflasyonu yenmek, enflasyonu aşağıya çekmek, bununla birlikte sürdürülebilir büyümeyi yakalamak, bu, ikisi, zaten, birbiriyle çok yakın ilişki içerisinde olan iki kavramdır. Buna paralel olarak gelir dağılımını iyileştirmek. İşte, ülkenin, eğitim, sağlık, vesaire gibi alanlarda sosyal gelişmişlik düzeyini yükseltmek, yoksullukla mücadele etmek, vesaire, bütün bunlar da programların sosyal yönüdür, Türkiye'nin önündeki öncelikli meselelerden bir tanesidir.

Şimdi, eskiye gitmeye gerek yok. Türkiye, 2000 yılında bir program uygulamaya başladı. 2001 yılında bir krizle bu program akamete uğradı. Sonra, güçlü ekonomiye geçiş programı uygulandı ve bugüne geldik.

Seçim sırasında nasıl bir ortam vardı, çok kısaca bunu değerlendirmek istiyorum. Seçim öncesi faizler son derece yüksekti, 63,9'du. Seçimden tek parti iktidarının çıkması, Cumhuriyet Halk Partisinin yapıcı yaklaşımı, ülkede oluşan olumlu hava nedeniyle bu faizler oldukça aşağıya düştü. 5.11'de, 4 aylık ihalede yüzde 54'e indi, 12.11'de 3 aylık ihalede yüzde 48'e indi, 26.11'de 12 aylık ihalede yüzde 51,5'a indi faizler. Adalet ve Kalkınma Partisinin söylemleri neydi? Bir, ekonomi yönetimi IMF ve Dünya Bankasına teslim edilmiştir, biz, daha kişilikli bir politika uygulayacağız, bu yönetimi bu kuruluşlara teslim etmeyeceğiz. İki, yeni bir program. Bu programın aksayan birçok yanı var, özellikle sosyal yönü eksik, bu boyutunu da ilave ederek, aksayan yönlerini düzelterek yeni bir program uygulayacağız. Makroekonomik hedefleri revize edeceğiz. Yeni bir politika uygulayacağız. Faiz dışı fazla yüzde 6,5, fazladır bu, Türkiye şartlarında fazladır, bunu, aşağıya doğru çekeceğiz, hatta, Aralık başında ilk IMF Heyeti temsilcileri geldiğinde ilk yapılan görüşmelerde, evet, IMF de buna olumlu bakıyor, hakikaten, faiz dışı fazlayı aşağıya çekebileceğiz denildi. Bu esnada hiçbir şey yapılmıyor tabii; yani, demeçlerle ekonomi idare edilmeye çalışılıyor, icraat yok, hiçbir şey yok, bağımsız kurullar tartışmaya açıldı. Şu enflasyon hedefini biraz kenara bıraksak, biraz daha enflasyon, biraz daha büyüme olsun, sanki, 1989 sonrasında ülkede yaşanan krizin iki üç yılda yaşanan krizlerin sorumlusu kamu açıkları değilmiş gibi, enflasyonla büyüme sağlanabilir, birazcık enflasyon hedefinden fedakarlık edilebilirmiş gibi. Hiçbir şey yapılmıyor.

Bu esnada, Hazineden Sorumlu Bakanımızın kamuoyuna sunduğu çok müthiş bir icraat oldu. Niyet mektubunu biz yazıyoruz, evet, her şeyi bıraktık, bu uygulanan ekonomik programa, Sayın Bakanımızın katkısı, sadece ve sadece bu olmuştur, niyet mektubunu IMF değil, biz yazacağız. Yani, kim bunun tapajını yapacak, bilgisayar tuşlarına kim dokunacak, içeriğini kimin belirlediği, kimin şekillendirdiği önemli değil. Bilmiyorum, hâlâ, bu yazım işini kim yaptı, onu da bilemiyorum.

7 Ocakta Hazine ihalesine yeterli teklif gelmedi, faizler, yanlış hatırlamıyorsam yüzde 58-59'lara çıktı, 8 Ocakta Sayın Başbakan telaşla bir paket açıkladı, hemen, 6,2

katrilyon. Sigara ve alkollü içkilerde özel tüketim vergisi artışı, artı, diğer birtakım önlemler. Tabii, yetmiyor, bu önlemi açıklıyorsunuz; ama, bir de tereddüt ediyorsunuz tabii, sigarada acaba artırsak mı, artırmazsak mı falan diye. Ya artırırsınız, ya artırmazsınız. İcraat kamuoyuna güven vermiyor. Geliyor ikinci YPK yetmiyor tabii önlemler, bir paket daha, 6,2 katrilyonluk bir paket daha yetmiyor. O zamanki Sayın Başbakanımız, efendim, yüzde 6,5 faiz dışı fazlayı biz küçümsüyoruz, bu yeterli değil, biz, yüzde 6,8'i tutturacağız. Şimdi, ben soruyorum, siz, faiz dışı fazlayı indirecektiniz, bunu tartışmaya açtınız, böyle bir ümit verdiniz. Sayın Başbakan o günlerde yüzde 6,8 tutturacağız diyor, yüzde 6,5'lukla, 6,8 arasında 1 katrilyon liralık bir fark var; yani, neden 1 katrilyon liralık bir farkı daha bu topluma yük olarak getirme iddiasındasınız neden kraldan daha çok kralcı davranıyorsunuz. Anlaşıldı, tabi, acaba, Irak nedeniyle bir savaşa girelim, buradan bir para alalım, bütçeyi bununla yapalım. Türkiye'de, ilk kez, bir bütçe süreci bir savaşa ilişkilendirilmiştir, Irak'ta olası savaşa bütçe süreci ilişkilendirilmiş, oradan alınacak yardımla bütçe dengeleri kurulmaya çalışılmıştır. Yani, faiz dışı fazla dediğimiz kavram, bugün, Sayın Bakanın, faiz dışı fazlanın erdemleri konusunda, o kadar anlatımı, o kadar cümlesi oldu ki, bu, tezkerenin reddinden önce böyle değildi, ilk günlerde hiç öyle değildi ve savaşa ilişkilendirildi bütçe. Ne zaman; tezkere Mecliste kabul görmedi, hemen pazar günü çalışıldı, pazartesi günü paket kamuoyuna açıklandı; 16,8 katrilyon liralık paket.

Bütçenin varsayımlarına herhangi bir şey söylemiyorum; yani, daha doğrusu hedeflerine, büyüme hedefi, yıl sonu enflasyon hedefi, ihracat, ithalat, bütün bunlara ulaşılması gerekir; ama, acaba, varsayımlar doğru mudur diye baktığımızda, şu değerlendirmeleri yapmadan geçemeyeceğim: Faiz varsayımı yüzde 45'tir; hükümet, bu anlayışıyla, yüzde 45 faize ulaşamaz, mümkün değildir, piyasalara güven vermesi mümkün değildir, bu güveni verememektedir. Bunu göreceğiz, faizlerin yüzde 45'e inmediğini göreceğiz, nominal faizler, reel faizler her zaman yüksek seyredecektir.

Petrol 25 dolardır; Irak krizi nedeniyle, umarım Irak savaşı, krizi uzun sürmez ve petrol 25 dolarda kalır; ama, ortalama varil fiyatının 25 dolar olması, bir risk olarak durmaktadır. Ortalama dolar kuru, 1 750 000-2 000 000 lira olarak belirlenmiştir; eğer, kur hakikaten tutacaksa, ihracatımızı tehdit edecektir.

Yüzde 6,5 faiz dışı fazla nasıl sağlanmıştır? Faiz dışı fazlayı vermek yeterli değil; bu fazlayı nasıl sağladığınız da önemlidir. 15,8 katrilyonluk pakete bakıyoruz; bunun 6 katrilyon liraya yakın kısmı gelir önlemlerinden oluşuyor; tam rakam 5,972; 2,730'u yeni vergilerden geliyor. Daha önce 1,2 katrilyon lira tutarında da bir Özel Tüketim Vergisi getirilmişti. Toplam 4 katrilyon lirası bir vergidir; bu sene hükümetin getirmiş olduğu ilave vergilerin toplamı 4 katrilyon liradır. Gayri safî millî hâsılanın yüzde 1,2'sidir.

Sosyal amaçlı harcamalardan fedakârlık ediyor hükümet. Memur maaş artış oranını sınırlıyor; bu konuda bütçe kanunuyla bir yetki alıyor, enflasyon farkını vermemeyi hedefliyor. Memurların emekli keseneğini artırıyor, yüzde 1 oranında. Yine, emeklilerden yüzde 1 oranında sağlık primi kesintisi planlıyor. Bunlar yetmiyor, yine yeşil karttan ilaç ödemelerine, sağlık giderlerine kadar hepsinden bir tasarruf yapmaya çalışıyor. Sağlık giderlerinde Türkiye'nin yapması gereken, gerçekten doğru şeyler vardır; ancak, hükümetin açıklamış olduğu bu bölük pörçük önlemler paketiyle, zaten inanmadığı, ilk

fırsatta, savaş olursa vazgeçeceği, Amerika'dan gelecek yardım nedeniyle vazgeçeceğini ima ettiği bu önemler paketinin gerçekleşme şansı yoktur.

Doğrudan gelir ödemesi, 2003 yılı için, buraya 100 trilyon lira konmuştur. Devlet, tarım üreticisini feda etmiştir; o çok eleştirilen, güçlü ekonomiye geçiş programı dahi, doğrudan gelir kesintisini kesmemiştir, ondan fedakârlık etmeyi düşünmemiştir. Şimdi, söyleyeceksiniz ki, bu sosyal harcamalardan bu tasarrufa gitmeseydik, ülke çok daha kötü olurdu; biz de bunu yapmak istiyoruz; hayır, yapmak isterseniz yaparsınız.

Bütçeden tasarruf anlamında, faiz dışı fazlayı verebilmek için ilk akla gelen sosyal harcamalardan, sosyal amaçlı harcamalardan kesintiyse, bu hükümetin sosyal amacı olduğunu iddia etmesi mümkün değildir; hayır, böyle bir amacı yok; böyle bir amacı olan hükümet, bunu gerçekleştirir.

Bu bütçenin yoksulluğa karşı olduğunu, orta sınıfa yük getirdiğini, tarımsal desteklemeyi gözden çıkardığını söyleyen Cumhuriyet Halk Partisidir, bir de Dünya Bankası temsilcisidir; ama, bizim söylediklerimizi ciddiye almayan hükümet, Dünya Bankası temsilcisinin söylemesiyle hemen telaşa kapılmıştır; ama, yaptığı icraat şu olmuştur: Aman Sayın Chhibber, lütfen bu sözlerinizi geri alın; yani, söylediğin yanlış değil, sözlerinizi geri alın. Maliye Bakanımız da "hariçten gazel atıyor" demiştir, yani sana ne biz istediğimizi yaparız, sana ne?! Umarım, doğrudan gelir desteğinin bütçe dışı kaynaklardan finanse edilmesi gibi bir yol düşünülüyor.

Yatırımlara bakıyoruz, yatırımlarda dramatik bir düşüş vardır; gayri safî millî hâsılaya olan oranlarına bakın, müthiş bir düşüş vardır. Geçen sene gerçekleşen yatırım harcaması 6,8 katrilyondur, gayri safî millî hâsıla oranı yüzde 2,5 ; 2003 ödeneği 9 katrilyon gözüküyor, bu da yüzde 2,5 ; yalnız yanıltıcı olmasın, planlanan harcama 7,5'dur, yani gayri safî millî hâsılanın yüzde 2,1 ; ama, bu rakamdan aynî kredileri düşmemiz lazım, geçen sene aynî krediler bütçede yoktu, bu sene bütçede var; doğru bir kıyaslama için onu da düştüğümüzde, yüzde 1,5'a düşer gayri safî millî hâsıla oranı. Geçen sene yüzde 2,5 olan oran, bu sene yüzde 1,5'a düşmüştür. 15 000 kilometre bölünmüş yol diyorsunuz; nerede?! Yolun doğruluğunu yanlışlığını bilemem, benim uzmanlık alanım değil; ama, bunun ödeneği, Karayolları bütçesinde yoktu. Yüzde 1,5 işte, ayırdığınız yatırım ödeneğini yüzde 1,5'tur.

Özel yatırımların yeterince artmayacağı bir yılda yüzde 5'lik büyüme hedefi gerçekçi değildir. Yüzde 5'lik büyüme hedefinin yatırımlarda yapılan kısıntı doğrultusunda yeniden revize edilmesi gerekir, daha aşağı doğru revize edilmesi gerekir.

Özel tüketim harcamalarında bir risk vardır Irak nedeniyle, oradan büyümenin gerektirdiği yeterli talebin olmayacağı düşünülmalıdır.

Enflasyondaki ilk iki aylık sonuçlar da enflasyon hedefini tehlikeye sokmuştur; yüzde 9'a yaklaşmıştır. Yıl sonu hedefi tehlikededir; ortalama enflasyon hedefi tehlikededir. Merkez Bankasının şubat sonu itibariyle yapmış olduğu enflasyon beklenti anketi de, enflasyon beklentisinin yükseldiğini göstermiştir. Mart sonucu ne çıkar bilemiyorum; belki, önlemler paketi bir miktar onu etkileyebilir; ama, gerçekte olumlu bir etki göstermeyecektir.

Sosyal güvenliğe bakıyoruz, sosyal güvenlik yine bütçenin zayıf taraflarından biri. Gayri safî millî hâsıla oranı 4,2; sosyal güvenlik için bütçeden yapılacak transfer harcamalarına oranı... Geçen sene gerçekleşme 4,1'dir; sosyal güvenlikte bu kadar

tasarruf etmeye rağmen, işte ilaçtan, emeklilere kadar yük getirilmesine rağmen açık artıyor.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, toparlar mısınız.

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Hükümet, sosyal güvenlik sisteminde tutarlı ve uygulanabilir bir paket koymamıştır; bu paketin gerçekleşme şansı yoktur.

Vergi indirimlerini unuttunuz, bütçenin sosyal yanı yok; emeklilere, çalışanlara vaatlerinizin tersine ek yük getirdiniz; yüzde 1 diye küçümseyebilirsiniz bunu, memura yapılan artış yüzde 5 ile 10 arasındadır; yüzde 5'se, yüzde 20'sini geri alıyorsunuz.

Enerji üzerinde, kamu finansman amaçlı vergiler koymayacağız dediniz; bunları uluslararası standartlara çekeceğiz demiştiniz. Şimdi, vergilere girmiyorum, Maliye Bakanımız burada yok. Sayın Bakanımıza soruyorum ben, elektrik fiyatının ucuzlatılmasına yönelik olarak TRT payını yüzde 3,5'tan yüzde 2'ye indireceğinizi ve kademeli olarak kaldıracığınızı söylemişsiniz. Yüzde 2'ye indirdiniz ilk aşamada; ama, henüz tüketiciye bunu yansıtmadınız. Bunu ne zaman yansıtacaksınız yoksa bundan vazgeçip gazetelerin yazdığı gibi elektriğe yüzde 6 zam yapmayı mı düşünüyorsunuz?!

Nema planınız ortada yok, her sene çalışanlar nemasını çoktan almış olurdu.

Yoksulluğa karşı önlemler nerede?! Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonundan her sene mutat olarak yapılan ödemeleri, efendim yoksullara yardım için valiliklere şu kadar yardım gönderdik diyorsunuz; bu nedir; eski yıllla kıyaslamalarını, artış var mıdır yok mudur; mümkünse bu konuda bilgi rica ediyorum.

Son cümlelerim Sayın Başkan...

Hükümet programınızdan şu cümleyi okuyorum: “Hükümetimiz, yürürlükteki ekonomik programın aksayan ve yetersiz bölümlerini de dikkate alarak, toplumumuzun desteğini alacak yeni bir ekonomik program uygulamaya koyacaktır.” Aksayan yönler nelerdir ve sizin icraatlarınızdan anlıyorum, aksayan yönleri düzelterek yeni bir program uygulamaya koyacağınıza göre, doğrudan gelir desteği ödemesi aksıyordu, kaldırıldı; emeklilerin gelir düzeyleri düşüktü, yükleri artırıldı; memurların gelir durumu iyi değildi, onların yükü artırıldı; orta sınıfın yükü ek vergilerle daha da artırıldı; büyük şehirlerde yaşayan vatandaşlara gidecek hizmetlerden tasarruf etmek üzere, büyük şehirlerin paylarını da kesiyorsunuz.

Geçen sene -Sayın Gedikli değindiler- bazı harcamalar bütçe ödeneğinin üzerine çıkıyor. Sosyal güvenliğe yapılan transferler örneğin, faiz ödemeleri... Bütün bunların geçen sene 9 katrilyon ilave faiz ödemesi olmuştur, yine sosyal güvenliğe planlanandan 3,2 katrilyon liralık bir ödenek aktarımı olmuştur. Sayın Başbakanın ocak ayındaki açıklamasını hatırlıyorum; bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabını kaldıracak mısınız, bu yolla bütçenin delinmesi, bütçe büyüklüğünün aşılması gibi bir olaya son vermek gerekir. Yine, bütçe kanununda borçlanma yetkisi olarak yer alan rakamın düzeltilmesi gerekir. Bütçe ödenekleri toplamı 146 katrilyon liradır; oysa, siz, 1,2 katrilyon liralık harcamadan kısıntıyı bütçe kanununun 7 nci maddesiyle yaptığınıza göre, ödenekler ile gider toplamı arasındaki fark da borçlanma rakamını oluşturduğuna göre, 1,2 katrilyon liralık kısıntıdan sonraki rakamı borçlanmaya esas rakam olarak almanız gerekir; bütçe kanununun o şekilde düzeltilmesi gerekir.

Birkaç cümle de vergi konusunda söyleyerek konuşmamı bitirmek istiyorum. Hükümetin Acil Eylem Planında birçok önlem var; vergi konusundaki önlemlerden birisi de üç ay içerisinde vergiyi tabana yayma önlemi vardı. Üç ay içerisinde vergi tabana yayılmıştır, 20 000 000 Emlak Vergisi mükellefine bir ek yük getirilmiştir; ayrıca, 8 000 000 Motorlu Taşıtlı Vergisi mükellefine yine bir ek vergi getirilmiştir. Vergiyi tabana yayma anlayışı herhalde hükümetin bu. Oysa, yeni vergi kolaycılığına gitmeyeceğiz demişti hükümet.

Şimdi, ben, Acil Eylem Planında ve seçim öncesinde ve hükümet programında neler dendi, neler yapıldı; birkaç örnek vermek istiyorum.

Bir; “vergi oranlarının yükseltilmesi veya yeni vergi ihdası kolaycılığına gidilmeyecektir.” Yapılan; hemen iki tane yeni vergi konmuştur.

“İlke olarak vergi oranları düşürülecek ve vergi sayısı azaltılacaktır.” Yapılan; işte, yeni vergiler geldi.

“Vergi oranları indirilecektir.” Aman, artırmayın yeter!

“Günümüz şartlarında uygulanamayan vergiler kaldırılacaktır.” Böyle bir şey yok!

“Vergi barışı...” O hemen yapıldı; çünkü, içinde önemli bir af düzenlemesi vardı.

“Malî milat kaldırılacaktır...” Hemen yapıldı.

“Damga Vergisi ve Harçlar gibi işleme dayalı vergilerin çoğu kaldırılacak, kalanların ise oranları düşürülerek üst sınır getirilecektir.” Özel İşlem Vergisine hemen sarıldınız, hatta kapsamını genişlettiniz.

“KDV, Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi gibi vergilerin oranları düşürülecek”. Sayın Bakanımızın bir esnaf ziyaretinde bir açıklaması vardı, “KDV oranları üzerinde çalışıyoruz, bir yıl içerisinde bu çalışmalar sonuçlanacak”; indireceğiz demiyor; ama, bunun anlamı nedir: Çalışıyoruz, bir yıl içerisinde indirimle sonuçlanacak. İndirimle sonuçlanmayacak bir şey için bir yıl çalışılmaz. KDV oranını yarım puan indirirseniz etkisi ne olur; size yarım saate arkanızdaki bürokratlar bunun hesabını yapar verirler; yani, bunu, esnaf ziyaretinde söylememesi gereken, ekonomik programdan sorumlu bir bakan KDV konusunda indirim üzerinde çalışacağız diyor. İşte, bürokrasi, sizin bu yanlışlarınızı düzeltmeye çalışıyor.

“Kayıtdışı ekonomik faaliyetler önlenecek, kayıtlı işletme aleyhine işleyen haksız rekabet engellenecektir.” Böyle bir şey yok.

İstihdamdan alınan Gelir Vergisi ve sigorta primleri azaltılacaktır.” Yok böyle bir şey.

“Kamu açıklarını azaltmak için enerji ve haberleşme üzerinde yüksek vergi konulması nedeniyle fiyatları çok yüksektir; bu vergiler, reel sektörün rekabet gücünü engellemeyecek standartlara çekilecektir.” Evet, enerjide, elektrik faturasında bekliyoruz.

Mazotu zaten unuttuk, tarım sektörü için yeşil mazot demiştiniz; tabii, hesabını yaptınız, olmuyor, bıraktınız; ama, bekliyoruz, yeşil mazotu unutmuş değiliz, 12 kere zam yaptınız mazota yoksa 16 mı; sayısını unuttuk, takip edemiyoruz artık.

Evet, şimdi, hükümet programında “vergi reformu yapacağız” dediniz; “bu reformun çıkış noktası, vergi adaleti olacaktır” dediniz; bu vergi reformunu bekliyoruz; ama, kamuoyuna şu ana kadar yapmış olduğunuz açıklamaların, sivil toplum örgütlerine göndermiş olduğunuz o tasarının eski hükümetin hazırlayıp, insaf edip adına en azından reform demediği; çünkü, reform değil, bazı konularda iyileştirmelerdir bunun adı, reform

değil; ama, siz, bunu reform diye sunuyorsunuz. Sizin eski hükümetin hazırladığından tabii ki, bunu gerçekleştirmek size kismet olursa bu da güzel bir şey ; ama, adına reform denemez. Reformun özelliği nedir; vergiyi, vergi oranlarını düşüreceksiniz, vergiyi tabana yayacaksınız, toplam vergi hasılatında bir düşüşe neden olmaksızın, bundan vazgeçme lüksünüz yok...

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi...

M. AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Toparlıyorum; son cümlelerim...

Reformun izleri yok, Sayın Maliye Bakanını bugün dikkatle dinledim; reform demedi gerçi, iyi bir adım; ama, programdaki, hükümet programındaki reform ne oldu, onu bekliyorum tabii.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

.....

.....

BAŞKAN - Şimdi, 2003 Mali Yılı Genel Bütçeli idareler Kanunu Tasarısı, 2003 Malî Yılı Katma Bütçeli idareler Kanunu Tasarısı, 2001 Malî Yılı Genel Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısı ve 2001 Malî Yılı Katma Bütçeli İdareler Kesinhesap Kanunu Tasarısının maddelerinin görüşmelerine geçiyoruz.

2003 Malî Yılı Kanunu Tasarısının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum:

.....

2 nci maddeyi okutuyorum:

(Madde 2 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde, Sayın Mehmet Akif Hamzaçebi, buyurun efendim.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Gelir bütçesi olduğu için, biraz konuşma hakkım olduğunu düşünüyorum. Müsaade ederseniz, birkaç değerlendirme yapmak istiyorum gelir bütçesiyle ilgili olarak.

100 katrilyon liralık gelir bütçesinin 85,9 katrilyon lirası vergi gelirlerinden oluşuyor ve tüm gelirlerin yüzde 85,6'sını oluşturuyor. Geçen yılki, 2002 vergi gelirleri gerçekleştirmelerine göre de, yüzde 44,1'lik bir artış ifade ediyor. Gelir idaresi, tabii, bu tahmini yaparken, mevcut makroekonomik hedefleri, büyüklükleri dikkate alarak, mutlaka, bu hedefi belirlemiştir, gerçekçiliği konusunda, o nedenle herhangi bir değerlendirme yapma ihtiyacı duymuyorum; ancak, Türkiye'de, vergi yükü nedir diye baktığımızda, şu kısa bilgileri komisyonun bilgisine sunmak istiyorum. Bu kadar geliri hangi yükü tahsil ediyoruz ve diğer ülkelere kıyasla bu yükün durumu nedir, çok kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Türkiye'de, vergi yükünün, genel bütçe vergi gelirlerinin gayri safî millî hâsılaya oranı 1990 yılında yüzde 11,4 iken, 2002 yılında yüzde 22'ye ulaşıyor, 2001 yılında bu oran yüzde 22,5. Tüm vergilerin gayri safî millî hâsılaya oranına baktığımızda, 1991'de yüzde 16 olan oranın, 2002'de yüzde 25'e çıktığını görüyoruz. 2001 yılı için bu oran, yüzde 27,4'tür. Neredeyse, yüzde 100'lere yakın bir oranda bir artış söz konusudur. Tam olarak artış oranlarını verecek olursak, genel bütçe vergi gelirlerinin gayri safî millî hâsılaya oranı, 1990 yılından 2001 yılına geldiğimizde yüzde 97,3 oranında artmış

gözüküyor, reel bir artışı ifade ediyorum burada. 1990'dan 2002'ye olan artış ise, yüzde 93'tür.

Bu dönemde bütçe giderlerinin gayri safî millî hâsılaya oranına baktığımızda, 1990 yılı için yüzde 17,4 olan oran, 2002 yılında yüzde 145'e çıkıyor. Yani, vergi yükünde çok önemli bir artış olmasına rağmen, bu artış, hiçbir zaman, bütçe giderlerini karşılamak için yeterli olmamıştır. Türkiye'deki vergi yükündeki bu artışı, OECD ve Avrupa Birliği ülkeleriyle kıyasladığımızda, bunların hiçbirisinde bu oranda bir artış olmadığını görüyoruz. Örneğin, Fransa'da, 1990 yılında yüzde 24 olan vergi yükünün, 2000 yılında yüzde 29'a ulaştığını görüyoruz. En yüksek iki ülkeyi söylüyorum OECD'de. 1990 yılında, Yunanistan'da yüzde 20,5 olan oranın, 2000 yılında 26,4'e ulaştığını görüyoruz. OECD ortalaması 1990 yılı için yüzde 26,8; 2000 yılı için yüzde 27;9. 10 yılda, aşağı yukarı 1 puanlık artış. Avrupa Birliği ortalaması da, 1990 yılı için yüzde 28,5; 2000 yılı için yüzde 30,1. Vergi yükü artışında, vergi gelirleri artışında, gelir idaresi bu kadar önemli bir performans sergilemesine rağmen, harcamalardaki artışın çok daha yüksek oranda olması nedeniyle, vergi gelirleri yeterli olmamıştır.

Gelmiş olduğumuz noktada, artık, vergi yükünü artıracak şekilde bir politika izlemek değil, toplam vergi yükünde bir azalmaya neden olmaksızın ki, Türkiye'nin kamu maliyesi politikası bu yükte azalmaya zaten şu anda imkân vermiyor; bu yükün daha geniş bir tabandan tahsil edilmesini sağlayacak önlemleri almaktır.

Avrupa Birliği ve OECD'deki genel eğilime baktığımızda, oranların 1986'dan bu yana düştüğünü görüyoruz. En yüksek gelir vergisi oranı ortalama 15 puan düşmüştür, kurumlar vergisi ortalaması ise 11 puan düşmüştür. Gelir vergisinde dilim sayısı azaltılmıştır. Buna rağmen, bu vergilerin gayri safî millî hâsıla oranında hiçbir azalma olmamıştır; çünkü, vergi tabana yayılmıştır. Tabana yaymanın iki aracı var: Bir, istisna ve muafiyetleri azaltıyorsunuz; bir de, özellikle Türkiye gibi bir ülke için, kayıtdışını kayda alıyorsunuz. Bu iki araç, verginin tabana yayılmasının aracıdır. Daha fazla rakamlarla sizleri boğmak istemiyorum. Ancak, Türkiye'de yapılması gereken, gerçekten, eğer bir vergi reformu yapılması gerekiyorsa -ki, hakikaten, bu bir ihtiyaçtır- vergiyi tabana yaymaya paralel olarak, vergi oranlarını düşürmektir.

Tabii, Türkiye'de, vergi reformu, hep yasal değişiklikler olarak alınmıştır, vergi mevzuatının değişikliklere uğraması, ekonominin ve toplumun ihtiyaçlarına paralel olarak değiştirilmesi olarak algılanmıştır. Vergi idaresinin güçlendirilmesi, biraz ikinci planda kalmış bir olgudur. Vergi idaresinin güçlendirilmesi, etkin bir vergi sisteminin araçlarından birisidir ve en önemlilerinden birisidir. Bu alanda, gelir idaresinde, önceki yıllarda yapılmış olan önemli ve iyi çalışmalar vardır, alınmış olan sonuçlar vardır, projelendirilmiş olan çalışmalar vardır. Bu projelerin uygulamaya konulması gerekir. Vergi kimlik numarasıyla ilişkilendirilmiş olan bilgilerin, vergi denetimi amacıyla kullanılması için, uygulamaya konulması gereken projeler vardır.

Yine, bu kapsamda, vergi idaresinin, teknolojiyi takip edecek olanaklarla donatılması gerekir; elektronik muhasebe, elektronik beyanname, elektronik vergi dairesi bunlardan bazılarıdır. Bunun altyapı çalışmaları gelir idaresinde zaten vardır. Yapılması gereken, bu projeleri uygulamaya koymaktır. Etkin bir vergi yönetiminin uygulamaya konulması, vergi idaresinin kapasitesinin güçlendirilmesi halinde, bu sözünü ettiğimiz vergi gelirleri reel olarak çok daha yüksek boyutlara ulaşacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'ye teşekkür ediyoruz.

.....

3 üncü maddeyi okutuyorum:

(Madde 3 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi var mı?

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Daha önce de ifade etmiştim. Bu, her yıl bütçesinde olan denge maddesi; ancak, ödenekler toplamı, yani 146,4 katrilyon lira, gerçekte, Bütçe Kanunu Tasarısının 8 nci maddesine konulmuş olan bir hükümlerle 1,2 katrilyon lira azaltılmış durumda. O halde, bu ödenekler toplamından 1,2 katrilyon liranın düşülerek, kalan rakam ile gelirler arasındaki fark konusunda Meclisin borçlanma yetkisi vermesi gerekir; doğru olan budur. Daha önce de ifade etmiştim, sizlerin bilgisine ve takdirine sunuyorum.

BAŞKAN - 5 inci maddeyi okutuyorum:

(Madde 5 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen?..

Buyurun Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – İki cetvelle ilgili çok kısa görüşümü ifade etmek istiyorum. b) cetvelinde gelirler gözüküyor. b) cetveline baktığımızda halen yürürlükte olmayan ek Motorlu Taşıtlar Vergisinden 1,1 katrilyon liralık bir gelir elde edilmesi öngörülüyor. Halen bu vergi yok biliyorsunuz; ama, hükümet önlemler paketinde bunu açıklamıştı. Bundan şu anlamı çıkarıyorum, bu ay sonuna kadar Bütçe Kanunu yürürlüğe girmeden hükümet herhalde ek Motorlu Taşıtlar Vergisine ilişkin bir kanun tasarısını getirip, ay sonuna kadar yasalaştırmayı düşünüyor. Saydamlık gereği doğru yapılmış olan bir uygulama. Burada bunun tahminini göstermekte fayda var. Aksi takdirde, saydamlıktan uzaklaşmış olurdu. k) cetveliyle ilgili bir konuyu gündeme gelmek istiyorum emin olmak açısından. Daha evvel 2003 yılı geçici bütçe yasasında yer alan bir hükmün k) cetvelinde yer aldığını görüyorum. k) cetvelinin g) fıkrasının 2 numaralı bendi. Şunu sormak istiyorum: Meslek liselerinde okuyan öğrencilerin eğitiminin paralı hale gelmesi söz konusu mudur geçici bütçe yasasındaki o hükümlerle ve buraya aktarılan k) cetveline aktarılmış olan bu hükümlerle? Tereddüt yaşadım bu konuda, onu sormak istedim. 2003 yılı bütçe yasasında vardı, buraya aktarıldı. Daha 2003 öncesinde var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Müteakip maddeyi okutuyorum:

(Madde 10 okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

BAŞKAN – Gerekçesini okumaya gerek yok.

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Tabii önergelerle konuşma alanımız biraz daha genişledi öyle tahmin ediyorum.

Kamu haznedarlığı, mantığı doğru olan bir düzenlemedir. Kamu borçlanma ihtiyacının çok yüksek olduğu Türkiye'de doğal olarak kamu haznedarlığı kavramı altında tüm kamu mevduatının tek bir bankada toplanmasında tabii ki, yarar var. Anayasa

yönünden daha önce böyle bir hükmün Bütçe Kanununda düzenlenmiş olmasını Anayasa Mahkemesi, Anayasaya aykırı bularak iptal etmiştir. Esasen, sadece bu bütçenin sorunu değildir, öteden beri birçok bütçenin sorunu. İlgili yasaların da düzenlenmesi gereken birçok hükmün bu Bütçe Yasasıyla düzenleniyor olmasıdır. Daha birçok maddede bunu göreceğiz.

İkinci söylemek istediğim, kamu haznedarlığı kavramını Merkez Bankasını saymıyorum, Ziraat Bankasıyla birlikte düşündüğümüzde gelecekte Ziraat Bankasının ne olacağına da karar vermek lazım. Daha doğrusu hükümetin o yöndeki politikasının ne olduğunu bilmek gerekir. Eğer, Ziraat Bankası özelleşecek bir banka ise, kamu haznedarlığı kavramını Ziraat Bankasıyla birlikte düşünmemek gerekir. Bu birincisi.

İkincisi, verilen önerelerde Vakıflar Genel Müdürlüğü hariç tutuluyor. Ben şahsen doğru bulmuyorum. Bütün kamu kurumlarını buraya alırken Vakıflar Genel Müdürlüğünü hariç tutmak kamu haznedarlığı kavramını burada delmek olur, kesinlikle doğru bulmuyorum; çünkü, geçen yıl var olan istisnaları da bu yılki Bütçe Kanunu kaldırıyor. Geçen yıl birçok istisna vardı, Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda o istisnalar konmuştu, onlar kaldırılırken Vakıflar Genel Müdürlüğünü koymak kesinlikle doğru değil.

Bir üçüncü nokta, Vakıflar Bankası ve Halk Bankasının buraya dahil edilme gerekçesi bu bankaların taahhütlerini karşılayamaz durumda olması ise, bu çok ciddi bir durum. Halk Bankasının biraz önce Hazine bütçesi görüşülürken yapılan açıklamalardan Halk Bankasının, kamu bankalarının malî durumlarının son derece iyi olduğunu biliyorduk, öyle de olması gerekir. Bu banlarla ilgili önemli operasyonlar yapıldı. Önemli ölçüde yükleri kamu tarafından, hazine tarafından üstlenildi. Buna rağmen, bu gerekçeyle buraya dahil edilmesi kesinlikle doğru değil. Aynı şekilde, Vakıflar Bankasını da bu çerçevede düşünüp değerlendirmek gerekir.

BAŞKAN – 20 nci maddeyi okutuyorum:

(20 nci madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Madde, bazı yeni ilavelerle önceki yıl, geçen yılki Bütçe Kanunda yer alan maddenin düzenlenmiş şekli. Benim tespit edebildiğim kadarıyla (b) bendi, (d, e, f, g) bentleri, yeni ilaveler, birkaç da farklı fıkralar var. Şunu öğrenmek istiyorum öncelikle: (b) bendinde sözü edilen 3418 sayılı Kanun, Eğitim, Gençlik, Sağlık, Spor Hizmetleri Vergisiydi. Yine, 4760 sayılı Kanun, Özel Tüketim Vergisi Kanunu. Örneğin, Özel Tüketim Vergisi Kanununun 17 nci maddesiyle kurumlara verilen paylar 1.1.2003'ten itibaren sıfırlandı benim bildiğim kadarıyla. Bu devren gelir ve devren özel ödenek kaydedilen tutarlar 2003 yılında bir pay ayrılmayacağına göre, acaba, 2002'de kaydedilen rakamlardan kullanılmayanlar mıdır?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim.

(d,e,f,g) bentlerine, özellikle (d, e,f) bentlerine neden ihtiyaç var acaba; yani, kullanılmayan ödeneği neden götürüp ertesi yıla devrettiriyoruz? Ödenek kalırsa,

harcama eğilimi doğar, harcar, böyle olursa en azından böyle bir harcama baskısı içerisine girmez diye mi düşünüldü bu kurumlar?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim, onları merak ettim.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Zaten bu durum dolayısıyla bunları yaptık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Ama, hiç devretmesek daha iyi, harcamaz. O zaman bütün kurumlar için bu düşünülebilir, sadece bu kurumlar için değil de...

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Bu, tamamen tasarrufa yönelik; yani, devredileceğini bilirse....

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Bilirse, harcama baskısı altına girmez, harcamaz.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – İlk kez, bu, 2003 bütçesinde ihtiyaç duyuluyor buna, önceki yıl bütçelerinde böyle bir şey yoktu.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Evet.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O zaman daha yaygınlaştıralım Sayın Bakanım, bütün kurumlara tanıyalım bunu, diğer bütün ödenek türlerine.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Yatırımlara yapamıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – 24 üncü maddeyi okutuyorum:

(Madde 24 okundu)

BAŞKAN- Madde üzerinde söz talebi?..

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, bu madde, 24 üncü madde, geçen yıl Bütçe Kanununda 27 nci madde olarak yer almış durumda; ancak (d) bendi yeni bir bent.

Şimdi (d) bendinin birinci fıkrasını tekrar okuyorum: “Türkiye Cumhuriyeti adına yabancı ülke ve kuruluşlara yapılacak savunma ve güvenlik amaçlı hibe ve yardımlarla ilgili görüşmelerde bulunmaya ve anlaşmaları imzalamaya Cumhurbaşkanı ve Başbakanın yetkileri saklı kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu kararıyla belirlenecek kişi ve kuruluşlar yetkilidir.” Bu, tamamen bir uluslararası anlaşmayı kimlerin imzalayacağına yetki veren bir madde. Bunun, normal olarak, ilgili kanunda düzenlenmesi gerekir. Yanlış hatırlamıyorsam, 244 sayılı bir Kanun vardı eğer değişmediyse ve bu düzenlemenin orada yapılması gerekir. Bu yönüyle, Anayasaya aykırı bir madde olarak gözüküyor.

Merak ettiğim konu, bugüne kadar bütçe kanununda ihtiyaç duyulmayan böyle bir maddenin bu bütçe kanununda neden düzenlendi, neden ihtiyaç duyuldu; onu merak ediyorum.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) - 2002 yılı Bütçe Kanununda da aynı madde var. Fakat, şimdi, yeni Borç Kanununda yer aldığı için, buna esasında lüzum yok; fakat, o kanunda savunma ve güvenlik amaçlı hibe ve yardımlarla ilgili hususlar hariç; bu boşluğu giderebilmek için bunu buraya koymak mecburiyetinde kaldık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Sayın Bakan, 2002 Bütçe Kanununda hangi maddede var (d) bendi acaba, öğrenebilir miyim? Ben, 27 nci maddeye baktım 2002 Bütçe Kanununun ve 27'de göremedim; belki, bir başka maddede düzenlendiyse gözümünden kaçmış olabilir.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- 36/c'de var. Daha önce, tüm hibe ve yardımlar için madde var da, Borçlanma Kanunu, artık, onu kendinde düzenliyor; ama, savunma ve güvenlik hariç orada.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Hangisi hariç dediniz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Daha önceki bütçe kanununda var hepsi. Şimdi, Borçlanma Kanunu çıktı. Borçlanma Kanununun 9 uncu maddesinde "savunma ve güvenlik amaçlı hibeler hakkında bu fıkra hükümleri uygulanmaz" diyor. Bu boşluğu doldurabilmek için, bu diğer fıkrasını da buraya eklemek mecburiyetinde kaldık.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Peki, teşekkür ederim Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Ben teşekkür ederim.

BAŞKAN- 28 inci maddeyi okutuyorum:

(Madde 28 okundu)

BAŞKAN- Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

28 inci madde, çok geniş bir madde, çok çeşitli konuları düzenliyor. Tarım satış kooperatifi birliklerine kullanılan kredilerden ödenmeyen kısmın terkininden, Emlakbank borçlarının, Tekel Genel Müdürlüğünün terkin edilecek vergi borçlarına kadar birçok maddeyi düzenliyor.

Tekel ile ilgili şunu söylemek istiyorum: Sayın Bakan zaten bugünkü bütçe sunuş konuşmasında da ifade ettiler. Tekelin gayri menkullerini vergi borcuna karşılık alacaklarını söylemişlerdi. Ona yönelik bir hüküm burada var.

Tabii, şu soruyu sormak gerekir: Tekel, Ankara'da yan yana iki tane, yüksek katlı, çok katlı blok inşa etmeye girişti. Kaynakları yeterli olmadı, bu binalar bitmedi. Proje, Tekel Genel Müdürlüğünün Ankara'ya gelmesiydi. Bir kere bu projeden vazgeçilmiş oluyor herhalde, Tekel İstanbul'da kalmış oluyor. O zaman, böyle bir projeye neden ihtiyaç duyuldu? Bu iki katlı blok, çok katlı blok inşaatı için bu kadar zaman içerisinde neden bu kadar bütçe kaynağı, Hazine kaynağı veya kamu kaynağı buraya tahsis edilmiştir; bu, birinci soru. Bunun üzerinde hakikaten durulması gerekir.

İkinci konu; bu şimdi alınıyor. Sayın Bakan bunu satacaklarını ifade ettiler. Bir an önce bunun satılması gerekir; yani, bunun devralındıktan sonra bir kamu hizmeti için bir başka kuruma tahsisini, 2003 bütçe olanaklarının bu sınırlılığı nedeniyle doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Bir üçüncü nokta; vergi borcuyla Tekelin görev zararları ilişkisi kurularak, karşılıklı bir silmeye, terkine imkân veren bir madde var. "Özel Tüketim Vergisi hariç" diyoruz. Önceki yıl bütçe kanunlarında "ek vergide hariç" denildiğini hatırlıyorum. Ek verginin yerini Özel Tüketim Vergisi aldı. Ancak, sadece, Özel Tüketim Vergisi hariç denilerek, Tekelin eski yıllardan, 2003 öncesi yıllardan veya ÖTV öncesi dönemden kalan ek vergi borçları da terkin kapsamına alınıyor. Bunu doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Şimdi, Sayın Hamzaçebi'nin söylediklerine ben de katılıyorum; yani, baştan, bir defa KİT. KİT'in görevleri içerisinde Başbakanlık binası yapma diye bir görevi yok. Ama, böyle bir karar da alınmış. Denilmiş ki "burası Başbakanlık binası yapılsın. Bu para da, görev zararı olarak Tekele ödensin." Ama, ilgili kuruluş Hazine karşı çıkmış buna daha önceden ve "KİT'lerin görevleri içerisinde Başbakanlık binası yapılma diye bir şey yok; dolayısıyla, buna görev zararı da verilemez" ve burası da, tabii, Başbakanlık binası yapılmaktan çıkıyor.

Şimdi, bizim hükümetimiz iktidara gelince ve biz de Maliye Bakanlığı olarak baktık ki, vergi borçları var. Elinde devasa binalar yapılmış, onlar daha henüz, müteahhitle de problemleri var tabii, çözülmemiş. Bir defa biz, Maliye Bakanlığı olarak, vergi borçlarına karşılık o binaları alacağız. Bu kanun gereğince de alacağız ve biz, bunu da satmak istiyoruz. Yalnız, bazı öyle kuruluşlarımız var ki, biliyorsunuz, bağımsız kurullar var. Elleri de paraları çok, çok fazla parayla da kendilerine binalar alıyorlar maalesef. Şimdi, bizim niyetimiz, bunu, devletin binası haline getirmek değil, zaten, onlara karşı çıkan bir yapıdayız, zihniyetteyiz, düşüncedeyiz; yani, yeni israflara, yeni lüzumsuz yatırımlara yol açmak niyetinde değiliz ve bunları satmak istiyoruz. Bunun için de temas halindeyiz; ama, önce, bu kanunla bu yetkiyi alalım, bu işi bitirelim ve bu arada da , inşallah, en kısa zamanda, bedeli karşılığında, parası karşılığında bunları satmak istiyoruz. Gelirini de, vergi gelirleri olarak alıp, bütçemize gelir kaydetmek istiyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla)- Ek vergiyi terkin edecek misiniz Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Efendim, şimdi, hele bir satalım bakalım bunları da... Ek vergi borcu hemen hemen yok gibi.

BAŞKAN- Peki, teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

29 uncu maddeyi okutuyorum:

(Madde 29 okundu)

BAŞKAN- Madde üzerinde söz talebi?..

Buyurun Sayın Bilgiç.

MEHMET EMİN MURAT BİLGİÇ (Isparta)- Teşekkür ediyorum Sayın Başkan, Sayın Bakan.

Burada, uluslararası birkaç ülkeyi geçen bir boru hattı var. Bu boru hattında, zannediyorum, Türkiye Cumhuriyeti, BOTAŞ vasıtasıyla kurduğu bir petrol boru hattı şirketi vasıtasıyla ortak oluyor. Bunun için kredi garantileri de falan verecek zannediyorum; fakat, bu boru hattı sigortalanacak mı? Bunun işlememesi durumunda doğabilecek çeşitli politik riskler karşısında devlet nasıl korunacak? Bu riskler öngörülmüş müdür?

Bunları sormak istiyorum.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Bu madde hep bütçe kanunlarında yer alıyor. Bunun, artık, kendi özel yasasına, çıkarılacak olan bir yasaya taşımakta fayda var veya bu, bütçeyle ilgili bir madde değil. Tamam, bir yıl kondu, belki, iki yıl kondu

aciliyetten; ama, artık, Anayasaya uygun hale getirmek açısından bütçemizi, bunu, bir başka yasaya, uygun bir yasaya taşımakta fayda var.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Bunda da, BOTAŞ, sadece, yapımcı bir şirket. Bunu yapan, esas BTS diye başka bir şirket var, o yapıyor. Dolayısıyla, Sayın Hamzaçebi'nin de dediği gibi, bu, artık, belki aciliyetten buraya konmuş ve her sene de taşınıyor. Bunu, kendi özel kanununu çıkarıp, ona vermek lazım. Orada da, dediğiniz hususları herhalde açıklayıcı maddeler konulur; ama, şu anda bizim bütçemizde yer alan hükümler bunlar.

MEHMET EMİN MURAT BİLGİÇ (Isparta)- ... yani, şartnamede sigorta şartı var mı?..

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Vardır evet.

MEHMET EMİN MURAT BİLGİÇ (Isparta)- Sigorta şartı olmadan, zaten ihaleye çıkmaz.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Şüphesiz evet.

BAŞKAN- Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler.

Müteakip maddeyi okutuyorum.

(Madde 30 okundu)

BAŞKAN- Madde üzerinde söz almak isteyen?..

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, bütçe kanununun en önemli maddelerinden birisi, kamu personelini çok yakından ilgilendiren bir madde.

Geçen yıl uygulanan, 2001'de de uygulandı tabii; ama, önemli ölçüde geçen yıl uygulandı. Güçlü Ekonomiye Geçiş Programını çok eleştirdik; daha doğrusu, yani, Adalet ve Kalkınma Partisine mensup arkadaşlarımız, zaman zaman hükümeti temsil eden bazı bakanlarımız, bu geçen sene uygulanan bu programı son derece eleştirdiler.

Şimdi, geçen sene uygulanan program gereği, şimdi görüşmekte olduğumuz bu maddenin, geçen yıl bütçe yasasındaki düzenlemesi farklıydı. Ne vardı orada: Birincisi, 2001 yılı Aralık ayına göre 2002 yılında meydana gelen TEFE artışlarını kamu personelinin maaşlarına yansıtıyordu geçen yıllık bütçe yasası. Bu madde bundan vazgeçiyor. Kamu personeline TEFE artışlarını yansıtma anlayışından uzaklaşıyor hükümet. Biz "bu bütçenin sosyal yanı yok" derken, bunu bir slogan olarak ifade etmedik, ifade ettiğimiz bu söylemi doğrulayan veriler var çünkü. İşte, görüştüğümüz birçok yasada bunun örneklerini gördük. Emekli keseneklerinin yüzde 1 artırılması, Emekli Sandığından emekli maaşı, emekli dul, malullük ve yetim maaşı alanların maaşlarından yüzde 1'e ulaşan oranda sağlık primi kesintisi yapılması ve daha bir çok unsur, bu bütçenin sosyal yanı olmadığını gösteriyordu. Bu düzenleme, bunu pekiştiren bir düzenleme. TEFE artışını, enflasyon farkını kamu personeline vermektен vazgeçmiştir hükümet. Hükümet, şimdi, istediği kadar söyleyebilir. Biz, yoksul için, dar gelirli için, kamu çalışanları için, ücretli için iyi şeyler düşünüyoruz. Onların ücretlerini iyileştireceğiz, elimizden şu anda bir imkân gelmiyor belki, ama, gelecekte bunları yapacağız şeklinde birçok şey söyleyebilir;

ama, bu bütçe dengelerini kurabilmek için hükümet, ücretlinin maaşında yapılması gereken artıştan, TEFE'ye endeksli artıştan vazgeçmiştir. Bu, işin birinci noktası.

İkinci nokta, bu Kanunun 52 nci maddesinin 5 numaralı fıkrasıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 154 üncü maddesi uygulanmayacak hükümler arasına alınıyor. Bu, ilk kez bu bütçe yasasıyla yapılıyor. 154 üncü madde ne diyordu: Birinci fıkrasını okuyorum: "Aylık gösterge tablosunda yer alan rakamlar ile ek gösterge ve kıdem aylığı gösterge rakamlarının aylık tutarına çevrilmesinde uygulanacak aylık katsayısı ile, memuriyet taban aylığı göstergesine uygulanacak taban aylık katsayısı üçer veya altışar aylık dönemler itibariyle uygulanmak üzere, genel bütçe kanunu ile tespit olunur. Ancak, malî yılın ikinci yarısında, memleketin ekonomik gelişmesi, genel geçim şartları ve devletin malî imkânları göz önünde bulundurulmak suretiyle, Bakanlar Kurulu bu katsayıları ikinci yarının tamamı veya üçer aylık dönemler itibariyle uygulanmak üzere değiştirmeye yetkilidir."

Şimdi, bu hükmü, bu bütçe kanunu tasarısı askıya alıyor. 52 nci maddenin 5 numaralı fıkrasıyla bu hüküm 2003 malî yılında uygulanmayacak. Bunun yerine ne uygulanacak? 30 uncu maddenin 1 numaralı fıkrası katsayıları belirledi; zaten, geçici bütçe uygulamasıyla bunlar belirlenmişti. 3 numaralı fıkrayla yeni bir hüküm geliyor; bu 657 sayılı Kanunun 154 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan hükmün yerine kaim olmak üzere. Hüküm şu: "Bakanlar Kurulu, aylık, taban aylık ve yan ödeme katsayılarıyla, sözleşme taban ve tavan ücretlerini veya bu ücretlere uygulanacak artış oranıyla, bunların yürürlük tarihlerini ekonomik gelişmeler ve devletin malî imkânlarını göz önünde bulundurmamak suretiyle yeniden belirlemeye yetkilidir."

Şimdi, denilecek ki, efendim, Bakanlar Kuruluna işte benzeri yetkiyi verdik. Hayır; hangi yetkiyi vermiyoruz:

Bir; 154 üncü maddede genel geçim şartları vardı; bunu dikkate almak zorundaydı Bakanlar Kurulu. Genel geçim şartlarını, bunu dikkate almayacak. Neyi dikkate alacak; ekonomik gelişmeler ve devletin malî imkânlarını dikkate alacak. Genel geçim şartlarını dikkate almıyor.

İkinci önemli nokta; 154 üncü madde, Bakanlar Kurulu bu katsayıları ikinci yarının tamamı veya üçer aylık dönemler itibariyle uygulanmak üzere değiştirmeye yetkilidir. Tamamı, yani, altı aylık bir süre için veya iki tane üçer aylık süre için Bakanlar Kurulu bunu farklılaştırabilirdi. Bakanlar Kurulunun, 30 uncu maddeye göre alacağı yetki, yürürlük tarihlerini belirleme; yani, isterse altı ay için vermeyebilecek Bakanlar Kurulu. Ben, beş ay için şu belirlemeyi yapıyorum veya dört ay için veya üç ay için veya iki ay için veya bir ay için. Bu yetkiyi doğru bulmuyoruz. Bu yetkiyi Hükümet bu şekliyle kabul ederse, biz, kamu çalışanlarını düşünmüyoruz, bizim sosyal yanımız yoktur anlayışını kabul etmiş olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN- Sayın Bakana söz veriyorum.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Efendim, şimdi, Sayın Hamzaçebi daha önce yapılan uygulamayı anlattı. Daha önceki yapılan uygulamaya biz uyacağız diye bir şey yok. Bizim de sistemimiz değişik, usulümüz değişik.

Şimdi, usullerde değişiklik yapılırken, sosyal anlayıştan vazgeçildi diye nasıl bir iddia olabilir ben onu anlayamadım; yani, o şimdi diyor ki, TEFE uygulanır, şu kadar

zamanda belirler. Biz de diyoruz ki, hayır efendim, Bakanlar Kuruluna yetki veriyoruz. Bakanlar Kurulu, istediği zaman istediği kadar, elindeki imkânlarla göre, ekonomik gelişmelere göre karar verir. Ekonomik gelişmelere göre karar verirken illa memurunu ezdirecek diye bir şey yok ki, sosyal yönü olmayacak diye bir şey yok ki. Efendim, geçim şartlarını nazari itibara almayacak diye bir şey mi var burada da; yani, geçim şartlarını nazari itibara almayacak diye...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Altı ay için koyun o yetkiyi...

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- Şimdi, eskiden, altı ayda bir hükümete yetki verilmiş, üç ayda bir yetki verilmiş. Şimdi, tamamen genişletilmiş o yetki; dolayısıyla, Bakanlar Kurulu... Ben anlayamadım; onun için, hükümetimiz, memurunu düşünür, memurunu enflasyona da ezdirmez, geçim şartlarını da nazari itibara alır ve bunun zaten siyasî sorumluluğunu almış olan kuruluştur hükümet. Yani, ben, o bakımdan katılmıyorum Sayın Hamzaçebi'nin görüşlerine ve hükümetimiz, memurumuzu enflasyona ezdirmez. Sosyal yönüne de bakar, geçim şartlarına da bakar, diğer şartlara da bakar. Belki, burada yazılmayacak başka olağanüstü şartlar da çıkabilir. Yani, illa yazacağız diye bir şey yok ki. Dolayısıyla, ben o görüşe katılmıyorum ve bu maddeyle de, hükümetimiz uygun olanı yapmıştır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon)- Sayın Bakan, gönlünüzden buna katılıyorsunuz da, ifade edemiyorsunuz.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul)- O tabii, sizin hüsnükuruntunuz.

BAŞKAN- 33 üncü maddeyi okutuyorum:

(33 üncü madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde, Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, bir konuyu netleştirmek için Sayın Bakandan mümkünse bilgi rica ediyorum.

33 üncü maddenin a) fıkrasının iki numaralı bendiyle bu sayılan ödemeler, toplu iş sözleşmelerinden doğan yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışları nedeniyle meydana gelecek ödenek eksiklikleri Maliye Bakanlığı bütçesinde mi toplanıyor, başka hiçbir bütçeden ödeme yapılamaz hükmüyle kasıt.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Ödeme yapılabilir de yetmezse biz buradan takviye ederiz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Devamında, başka tertiplerden işçi ücreti, fazla çalışma ücreti de ödenemez diyorsunuz. Kastım oydu. Belirtilen alt programlara bu durumlar dışında hiçbir şekilde ödeme aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla çalışma ücreti de ödenemez. Yani, daha önce başka tertiplerden işçi ücreti ve fazla çalışma ücreti ödenebildiği halde bu bütçeyle ödenemez hale mi getirmiş oluyoruz ve ondan amaç nedir?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Sayın Hamzaçebi, bu daha önceki kanunlarda da var. Buradan maksat, kendilerine tahsis edilen bu ödeneklerin içerisinde kalması bakımından ve kendi diğer ödenek yapılarını bozmamaları için konulmuş bir hüküm.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Yani, var olan (a) fıkrasının ikinci bendinin birinci cümlesi herhalde. İkinci cümlede var mı efendim? Gerekçede bu açıklama yok, o nedenle bilgi alma ihtiyacını duydum.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – İkinci cümle eskiden beri olan bir cümle Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Peki, teşekkür ederim, o zaman başka yerde düzenlenmiş.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – 35 inci maddeyi okutuyorum:

(35 inci madde okundu)

BAŞKAN – Maddeyle ilgili önergeler var, sırasıyla okutup, işleme alacağım.

.....

BAŞKAN – Madde üzerinde buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAZMAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Maddeyle ilgili dört önerge olması, maddeyle doğru yapmadığımızı gösteriyor bence. Yani, biz bir ihtiyaç nedeniyle burada bir kapıyı aralıyoruz, sözleşmeli olarak belli unvanları belli bir sınavla memuriyete alalım diyoruz, neden, bu unvanlarda çalışanlar hakikaten o kurum için gerekli personel, buna inanıyorum, kabul ediyorum; ama, bu istisnayı yaptığımız zaman dört tane önerge geldi. Bugün bu önergeler kabul edilir veya edilmez bu ayrı bir konu, ama, Bütçe Kanuna bu madde girdiği zaman 2004 yılı Bütçe Yasasına bu madde bu şekilde gelemez, bu maddenin kapsamı buraya genişleyerek gelir değerli arkadaşlar. Biz bir sistemi deliyoruz burada. 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun bir sistemi vardır, 4-b maddesi sözleşmeli personeli düzenler, statüsü bellidir, bu statüden devlet memurluğuna geçiş doğru değildir bence.

İkincisi, diyoruz ki, 31.12.2002 itibariyle bu pozisyonlarda istihdam edilmekte olan personel, 31.12.2003 tarihine kadar atanabilir. 2004 yılı Bütçe Yasasında gelecek hükümlerle muhtemelen bütçe kanunlarına konacaktır ve artık, herkes 4-b ile önce o kuruma sözleşmeli olmaya çalışacak, ondan sonra da kadroya girmeye çalışacak. Sistemde büyük bir gedik açıyoruz, doğru bulmuyorum. 35 inci maddenin tümüyle Bütçe Yasası Tasarısı metninden çıkarılmasının doğru olacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Diğer maddeyi okutuyorum:

(36 ncı madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen?..

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim.

Maddenin (a) fıkrası yanlış hatırlamıyorsam 2000 yılı Bütçe Yasalarından beri bütçe yasalarında yer alıyor. Malî tablosu iyi olan gelir fazlası olan kamu kurumların ve bazı KİT'lerin gelir fazlalarının bir bölümünü bütçeyi almayı amaçlayan bir fıkra bu. Bu sene buna Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı da dahil edilmiş gözüküyor. Gelir ihtiyacı nedeniyle düzenlenen bu maddenin mantığı yanlış değil tabii ama, artık sistemde kalıcı bir madde olduğu anlaşılıyor, kalıcı bir düzenlemeye doğru gidiyor, Anayasaya uygunluk açısından bunu bir başka yasaya, ilgili yasasına taşımakta fayda var diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – 39 uncu maddeyi okutuyorum:

(39 uncu madde okundu)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi?..

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu madde de giderek bütçe kanunlarında kalıcı bir madde olmaya doğru gidiyor. O nedenle, Anayasaya uygunluk açısından ilgili yasalarına taşınmasında fayda var.

İkincisi, (b) bendine ilişkin görüşümü ifade etmek istiyorum. Hazine taşınmazlarını toplukonut üretmek amacıyla Arsa Ofisi Genel Müdürlüğüne veya Toplukonut İdaresi Başkanlığına Harçlar Kanunundaki harca esas değer üzerinden peşin bedelle veya taksitle devretmeye Maliye Bakanını yetkili kılıyor bu fıkra.

Bir dönem hem Arsa Ofisi Genel Müdürlüğünü hem Toplukonut İdaresini güçlendirelim anlayışımız vardı. Özellikle Hazinesin çok büyük arazilerini Arsa Ofisi elinde bir stok oluşsun, Arsa Ofisi de bunu kentsel yerleşme projelerinde kullansın diye Arsa Ofisine bunları bir dönem devrettik. Hiçbir kimseyi veya kurumu eleştirmek amacıyla söylemiyorum, Arsa Ofisi Genel Müdürleri, çalışanları da son derece yetenekli arkadaşlardır; ancak, bu politika sonucunda bugüne kadar ne elde etmiş olduk dersek, bir kentsel yerleşme projesi Gerçekleşmiş değildir. Arsa Ofisi, kendisine verilen bu gayri menkulleri, bir dönem sermayesine mahsuben de verilmiştir, sermayesi son derece yükseltilmiş, o sermayeye mahsuben bu araziler devredilmiştir; ama, sonuçta, elde ettiğimiz, kentsel yerleşme adına elde ettiğimiz projeler gerçekleşmemiştir.

İkincisi, hükümet bu arazilerin taşından gelir bekliyor. Bu bütçede, gerçi, anlamlı bir gelir yok, 550 trilyon liralık bir gelir tahminî yapılmış B cetvelinde; ama, açıklamalarda çok daha fazla gelir elde edilmesi bekleniyor. Buna rağmen, bunu, şimdi, taksitle devretme konusunda bir yetki almayı da doğru bulmuyorum, eğer, gelir ihtiyacı varsa bütçenin, bunu, peşin bedelle satmak, son derece doğru olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – (44 üncü MADDE OKUNDU)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi?...

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yurtdışı eğitimi başlıklı 44 üncü madde, 2002 yılı bütçe yasasında 53 üncü madde olarak düzenlenmişti. 44 üncü maddenin üç numaralı fıkrası, geçen yılki bütçe kanununda yok, üçüncü fıkra yeni olarak düzenleniyor. Üçüncü fıkra, 657 sayılı kanunun 78 inci maddesi uyarınca, bilgilerini artırmak üzere, dış memleketlere gönderilecek olanlara ilişkin bir sınırlamayı öngörüyor. 78 inci maddede, zaten, bunun şartları belli. Bir kere, kurumlarınca açılan seçme veya yarışma sınavını kazanmış olacak. Bu sınavı kazanamayan, dış memleketlere bilgi veya görgülerini artırmak üzere gönderilemez; burada, böyle ciddî bir şart var. Ciddî bir şart varken, bu fıkrayı buraya koymayı doğru bulmuyorum.

İkincisi, hadi koydunuz diyelim, ilgili 78 inci maddede, bir de dış burslara dayanılarak gönderilenler var; yani, Amerika'daki bir üniversite bizdeki bir kamu görevlisine burs veriyor, bu kamu görevlisi oraya gidecek, bunun için Bakanlar Kurulunun kontenjan tanınması gerekir. Bundan, amaç, tahmin ediyorum, tasarruf yönlü bir amaç var, buna da uymuyor. Yani, madde, tümüyle doğru değil. 657 sayılı Kanunda bunun şartları düzenlenmiş, sınav şartına bağlanmış. Zaten, her kurum dış memleketlere personelini,

bilgi, görgü artırmak amacıyla gönderme olanağına sahip değildir, bu, sadece çok belli kurumlar için vardır. Üçüncü fıkrayı doğru bulmadığımı ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Bu madde, gideceklerin usul ve şartlarını belirlemek için konulmuş bir madde değil. Yalnız, gidecek olanların gerekli ödeneklerinin sağlanması ve ikisinin arasında bir uyum sağlanması için konulmuş bir madde. Dolayısıyla, bizim yurtdışı gidişlerine, herhangi bir şekilde ayrı bir usul getirelim, tarz getirelim şeklinde bir yaklaşım değil, sadece ödenekler açısından bir uyum sağlamak için getirilmiştir.

Arz olunur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, bir cümle ilave edebilir miyim.

Sayın Bakan, tabii ki, doğru bir açıklama yaptılar, katılıyorum; ama, benim kastettiğim şeydi: Burada bir kontenjan belirleyecek Bakanlar Kurulu. Diyecek ki, örneğin, varsayalım, Maliye Bakanlığını örnek alalım, 5 kişi gönderilecek, 5 kişilik bir kontenjan verecek. Oysa, Maliye Bakanlığının bu konuda yönetmelikleri vardır ilgili birimlerinin, o yönetmeliğe göre 8 kişi hak etmiştir yurtdışına gitmeyi, 5 kişi gidecek diyecektir, 3 kişiyi bırakacaktır, sorun burada. Bu, zaten, yani, biz buralarda tasarruf edelim derken, kamu yönetiminin kalitesini düşürmeye çalışıyoruz, bilgi ve görgüsünü artırmak amacıyla, staj amacıyla yurtdışına gidecek bu arkadaşlarımız, sonuçta, Türk kamu yönetiminin kalitesini yükselten arkadaşlardır, bundan tasarruf olmaz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Şimdi, burada, tabii, 657’de zaten bunun şartları var ve birçok kurumlarda yurtdışına gidecek personelle ödeneklerinin uyumlu olması lazım. Sadece bu açıdan ele alınmıştır bu; yoksa, sayı bakımından, gidecek sayı ile ödeneklerini karşılaştırmak için ve master, doktora gideceklerle ilgilidir, bir sene gideceklerle ilgili değildir ve burada, herhangi bir kaliteyi düşürmek, bazı kısıtlamalar getirmek amacıyla konulmamıştır bu.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederiz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, bari, ilk cümledeki “mevzuatları” kelimesi “mevzuat” olarak düzenlensin.

BAŞKAN – (51 inci MADDE OKUNDU)

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi?..

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

51 inci maddeyle ilgili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bütçesini görüşürken, görüşlerimi kısmen ifade etme olanağı bulmuştur. Bu vesileyle, bu görüşlerimi, burada, bir kez daha, Sayın Bakanın da bulunduğu komisyon toplantısında ifade etmeyi gerekli görüyorum.

Birincisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi lojmanlarının satışı son derece doğru bir karardır, bunda, herhangi bir tereddüt yok. Benim benimsemediğim, satış yöntemine ilişkin olarak bu maddeyle getirilmiş olan düzenleme, Bayındırlık Bakanına ve Maliye Bakanına verilmiş olan yetkiler.

Şimdi, birinci fıkradaki yetkilere göre, burada yeni veya ilave inşaatlar yaptırmak suretiyle, tespit edeceği veya ettireceği rayiç bedel üzerinden, peşin veya taksitle Emek İnşaat ve İşletme Anonim Şirketi aracılığıyla satmaya Maliye Bakanı yetkili. Şimdi, bu doğru bir yaklaşım değil. Buraya, yeni veya ilave inşaat yaptırma yetkisini alıyor Sayın Bakan. Peşin veya taksitle satma yetkisini alıyor, artı, Emek İnşaat aracılığıyla satma yetkisini alıyor. Yani, biz, burada, bir gayrimenkule mahsus olarak, var olan Emen İnşaat ve İşletme A.Ş'yi çok daha büyük bir KİT haline dönüştürüyoruz. Bu gayrimenkulü satmak için bu yetkilere hiç ihtiyaç yok. Mevcut, Devlet İhale Yasası çerçevesinde bunlar satılabilir. İhale Yasası eliyle, o kanalla satılmak istenmiyorsa, 4046 sayılı Özelleştirme Yasası var, Özelleştirme Yasasının ilgili maddesi burasının Özelleştirme İdaresi eliyle satılmasına da imkân veriyor.

İkinci fıkraya geliyoruz, ikinci fıkrada da, her ölçekteki imar planını yapmaya, imar mevzuatındaki kısıtlamalara tabi olmaksızın Bayındırlık Bakanlığı yetkili. Yani, amaç, eğer buranın, bu yapıların iskanı yok ise, belki, ona yönelik çok sınırlı bir yetki alınabilir, her ölçekteki imar planını yaptırmaya yetki alınıyorsa, Bayındırlık Bakanlığına bu yetki veriliyorsa, Bayındırlık Bakanlığı, buraya, çok katlı, birçok bloğun yapılmasına imkân veren bir imar tadilatı yetkisini de alıyor demektir. Biz böyle düşünmüyoruz diyebilir Sayın Bakan; ama, yasa böyle bir izni veriyor. İmar planları çok çeşitli ölçekli, 1/25 000 ölçekli plan var 5 000 ölçekli plan var, 1/1000 ölçekli plan var. Her ölçekteki imar planını değiştirme yetkisini alınca Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, o mevcut planlara göre belirlenmiş olan oranın, yapılaşma yoğunluğunu istediği gibi değiştirme imkânına sahip oluyor. Bu, bizim... Bizim derken, parti olarak kastetmiyorum, parti olarak bizim kentleşme politikamıza da aykırı, ayrıca, oranın bir dokusu var, bir yerleşme durumu var, bunu bozan bir uygulama olacaktır.

Bir diğeri, İhale Kanununa tabi değil. İhale Kanununa tabi olmaması son derece yanlış bir uygulama. Sayın Bakan, bugün, Maliye Bakanlığı bütçesini sunarken, biz her türlü denetime, her türlü yetkiye, her türlü denetime açığız diyordu, onları burada göremiyoruz. İhale Kanununa tabi değil, 1050 sayılı Muhasebeyi Umumiye Kanununa tabi değil, 832 sayılı Sayıştay Kanunu hükümlerine tabi değil. Hadi bu yetkileri aldınız, birçok yetkiyi aldınız, neden Sayıştay denetiminden uzak tutuyorsunuz. Sayın Bakanın, ben, bunu, Sayıştay denetiminden kaçınmak amacıyla bu şekilde düzenlemiş olduğunu tahmin etmiyorum, bir alışkanlık nedeniyle bu madde, muhtemelen böyle yazılmıştır. Denetimden kaçınmak gibi bir amaç olduğunu tahmin etmiyorum; ama, uygun olan, bunu, denetime açık tutmaktır. Daha doğru olanı, Anayasaya uygunluk açısından da, bu maddeyi burada düzenlemeyip, bu lojmanları mevcut hükümlere göre satmaktır, elden çıkarmaktır. Millî Emlak İdaresi, bunun, geçmişte başarılı örneklerini vermiştir. Bunu, her zaman, genel hükümlere göre, yine, satabilir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – (52 nci MADDE OKUNDU)

BAŞKAN – Çok uzun olan bu maddeyle ilgili söz talebi?...

Buyurun Sayın Hamzaçebi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, madde çok uzun tabii, belli fıkralar ve bentlerle ilgili görüşlerimi ifade etmek istiyorum.

A fıkrasının beş numaralı bendi, daha önce tasarının 30 uncu maddesini görüşürken ifade ettiğim bir düzenleme. Kamu görevlilerinin aylıklarının belirlenmesindeki 657 sayılı Kanununun 154 üncü maddesindeki yetkiyi düzenlemeyi ortadan kaldırıyor, bu maddeyi askıya alıyor, 30 uncu maddeyle de Bakanlar Kuruluna verilen yetkiyle, hükümet, sosyal devlet anlayışının olmadığını, resmen kabul etmiş oluyor, tescil etmiş oluyor bu maddeyle, Sayın Bakan kabul etmese de. Kamu görevlilerinin özellikle yılın ikinci yarısında alması gereken, 657 sayılı Yasaya göre alması gereken maaş artışında Bakanlar Kurulu istediği gibi bir yetkiyi alıyor. Ben, yılın ikinci yarısı için yapacağım bu artışın, yürürlük zamanını ayrıca belirlemeye yetkiliyim diyor bu maddeyle. Halbuki, 154 üncü maddede, yılın ikinci yarısı için bunu, bu artışı uygulamak zorunda Bakanlar Kurulu. Burada, yürürlük tarihini ayrıca belirlemeye yetki alarak, o konularda altı aylık maaş artışını yansıtmayabilirim şeklindeki bir yetkiyi almış oluyor; bu, doğru bir düzenleme değil, Anayasaya aykırı olduğunu da, burada, özellikle vurguluyorum.

13 numaralı bent de yeşil kartla ilgili bir düzenleme yapıyor. Mevcut yasaya göre yeşil karta ilişkin harcamalar ödeme emri beklenmeksizin yapılır, saymanlarca ödenir hükmü vardı, 13 numaralı bentle ödeme emri beklenmeksizin ibaresi, uygulanmayacak hükümler arasına alınarak, ödeme emriyle sınırlı hale getiriliyor, olabilir, yeşil kartta kötüye kullanımlar vardır, doğrudur, ıslah edilmesi lazım, zaten, hükümetin açıklamış olduğu önlemler paketinde, yeşil kartın sağlık karnesiyle değiştirilmek suretiyle bir tasarruf yapılması esasen öngörülmüş durumda, bu, doğru bir yaklaşımdır; ancak, ödeme emri beklenmeksizin ibaresinin askıya alınmasının iyi tartılması gerekir. Bu, hasta hastane ilişkilerine ne şekilde yansiyacaktır, bu, yeterince iyi değerlendirilmiş midir hükümet tarafından, bundan emin değilim.

Yine, f bendiyle emeklilerin çeşitli nedenlerle alacakları emekli ikramiyesine bir sınır getirilmektedir.

Devam ediyorum, esasında, madde o kadar geniş ki, her sene bütçe kanunlarında olan uygulanmayacak hükümler başlıklı madde, bu sene çok daha fazla içerik kazanmış durumda. Sağlık konusunda çok geniş düzenlemeler yapılmış durumda. Bunların, hakikaten, bir başka yasada, ilgili yasada düzenlenmesi gerekir.

Borçlanma yasasının bu sene yürürlüğe girmesiyle birlikte, bütçe yasasının maddeleri azaldı derken, birden, bu yeni maddelerle bütçe yasası korkarım yine eski madde sayısına doğru ilerleyecek.

O bendinde, yine, hükümetin açıklamış olduğu önlemler paketinin uzantısı bir düzenleme görüyoruz. Döner sermayelerin gelirlerinden bugüne kadar yapılmakta olan yüzde 10 oranındaki kesinti yüzde 15'e çıkarılmaktadır. Esasen, 1050 sayılı Kanunun ek 9 uncu maddesinde bu yetki var, bu yetki Maliye Bakanına verilmiş durumda, yüzde 10 oranındaki kesintiyi yüzde 30'a kadar çıkarmaya Maliye Bakanı yetkili. Herhalde, bu yetkiyi biraz daha vurgulamak veya o yetkiye diğer kurumların müdahalesini, baskısını önlemek açısından, burada, bütçe kanunuyla bir oran belirleme ihtiyacı duyulmuş durumda yüzde 15 olarak. Ancak, yüzde 15'lik oranın, özellikle, sağlık amaçlı

işletmelerde, döner sermayeli işletmelerde vatandaşlara bir ücretlerde, tarifelerde bir artış olarak yansıtılmasının bilinmesi gerekir, komisyon, bu bilinçle karar vermelidir buna.

P bendi, döner sermayeden yapılacak ödemeleri düzenliyor. Bunun, hakikaten, ilgili yasında düzenlenmesi gerekir.

S bendine geliyorum, çok yeni bir uygulama, bir pilot uygulama; Sağlık Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının birlikte belirleyeceği bölgelerde bir farklı ücret ödemesi öngörülüyor. Yani, sağlık hizmetlerinin iyileştirilmesi, kalitenin yükseltilmesi için buna ihtiyaç duyuluyor olabilir, böyle bir teste, denemeye, hakikaten, ihtiyaç da olabilir; ama, bu konularda hep bütçe kanununu düzenleme yeri olarak görmek doğru değil diye düşünüyorum.

Yine, v ve y bentlerinde 2380 sayılı Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Belediyelere ve Özel İdarelere Pay Verilmesi Hakkında Kanundaki yüzde 6 oranının yüzde 5 olarak uygulanması öngörülüyor; 1 puan azaltılıyor. Bunun karşılığında da, Ek Emlak Vergisi gelirin belediyelere bırakılması öngörülüyor; öyle anlaşılıyor.

Bunu, daha önce de söylemiştim, tekrar söylüyorum, bu oran indrimiyle genel bütçe kendi dengesini kurmuştur, tahminen 650 trilyon liralık bir gelir bu şekilde hesaplanmıştır. Belediyelerden, 2380 sayılı Kanuna göre bu belediyelere verilecek paylardan kesilerek genel bütçede alıkonulur, Emlak Vergisini siz tahsil edin, ne yaparsanız yapın deniliyor belediyelere. Bundan bazı belediyeler mağdur olacaktır; çünkü, 2380 sayılı Yasaya göre, belediyeler bu pay nüfus esasına göre dağıtılmaktadır. Bu kriteri dikkate aldığımızda, bu 650 trilyonluk gelirin belediyelere dağılımı eşit oranda olmayacaktır. Nüfus esasına göre alması gereken paya kıyasla Emlak Vergisi hasılatından daha az pay alan belediyeler olabilecektir.

(y) bendiyle de büyükşehir belediyelerine ayrılmakta olan yüzde 4,1 oranındaki pay, yüzde 3,5'e indirilmektedir; 0,6 puan azaltılıyor. Varsayım burada acaba şu mudur: Ek Emlak Vergisi hasılatından, sizin getireceğiniz yasa tasarısına göre, büyükşehir belediyeleri de pay alacak, onun payını da aynı anlayışla burada kesiyorsunuz. Öyle bir varsayım olabilir bunun arkasında, bunu merak ettim?

Her iki maddeyi de kendimce yorumladım, Komisyonun takdirine sundum, yaratacağı sorunları ifade ettim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Sali, buyurun.

ALİ OSMAN SALİ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sabahın bu saatinde meşgul etmek istemiyorum, bilinen bir durumu dikkate sunmak için söz aldım. Bütçe kanununda bütçeyle ilgili hükümler dışında hiçbir hüküm konulamaz. Yıllardan beri bu konudur; bu, bu şekilde kabullenilmiştir. Yanılmıyorsam, Muhasebeyi Umumiye Kanununda da kanunların uygulanmayacak hükümleri veya uygulanmayacak kanunlarda, bütçe kanunlarında belirtilir; ama, asıl kanunların hükümlerini bütçe kanunıyla değiştirmek, hukuk sistemimizi ciddi şekilde zedelemektedir. Bu kanunda, bu 2003 yılı bütçe kanununda şu saatten sonra pek bir şey yapılacağını zannetmiyorum; ama, lütfen, 2004 yılı bütçe kanununda bu tür düzenlemelerin olmaması için şimdiden yetkilileri dikkatli olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Önce Sayın Sali'ye, bizi uyardığı noktalardan dolayı teşekkür ediyorum. Bundan sonra, zaten, biz de Maliye Bakanlığı olarak, burada yer alan birçok maddeleri ilgili maddelerine taşıyacağız çok kısa bir zamanda. İnşallah, 2004 yılı bütçesi çok daha az maddeyle gelecek. Niyetimiz o. İnşallah onu görürüz.

İkincisi, yetki... Tabii, şimdi, Sayın Hamzaçebi'nin sosyal devlet takıntısı var.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Takıntı mı diyorsunuz ona Sayın Bakan?!

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Yani, merakı... Kusura bakmayın, bazen bu saatlerde ifadede bazı zorluklar çekebiliyoruz, onun, sayın vekilimizin hoşgörüsüne sığınalım.

Şimdi, tabii, biz yetkiyi hükümet olarak alıyoruz; doğru. "İkinci altı ay için yetki niye alınmadı?" İkinci altı ay için yetki alsaydık "birinci altı ayda hiçbir zam mı yapmayacaksınız" diye bir soruyla karşılaşacaktık. Biz, şimdi, yetkiyi aldık. O, Anayasaya aykırı değildi ikinci altı ay için alındığında; ama, tamamen yetkiyi alırsak, o zaman da Anayasaya aykırı. Ben, onu tam anlamış değilim, kusura bakmasın.

Biz, hiçbir zaman sosyal devlet anlayışına aykırı bir hareket etmiyoruz almakla. Yapacaklarımız önemli tabii burada; yetkiyi almış, ikinci altı aydan, birinci altı aydan daha ziyade yapacaklarımız önemli. Yapacaklarımız, eğer doyurucu bir şey değilse, o zaman tenkit edileceği haliyle. Yok, eğer, yapacaklarımız her taraftan uygun görülürse, biz, ona uygun hareket etmiş olacağız.

ALİ KEMAL KUMKUMOĞLU (İstanbul) – Sayın Bakan, bu anlamda tereddütlerinizi gidermek için TÜFE diye bir asgarî ölçü koyarız, onun üzerindeki sizin inisiyatifinize bırakalım. Yani, sosyal devlet noktasındaki duyarlılığınızı, bu inisiyatifi size verelim.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Şimdi, bizim hükümetimiz bu şekilde hareket ediyor.

İkincisi, bir madde daha vardı Sayın Hamzaçebi'nin söylediği tedaviler için. Yeşil kartla ilgili olarak... Burada, tabii "tedavinin aksamaması için ödeme emri beklenmeksizin" diyor; fakat, ödeneği varsa ödenmesini de getiriyor. Onun için bu madde tedvin edilmiştir. Bunun için de bütçeye 510 trilyon ödenek konulmuştur. Sağlık Bakanlığımızla yapmış olduğumuz çalışmaların neticesinde bu madde konulmuştur. Yeşil kartları, biz, şimdi değiştiriyoruz, karne şekline getiriyoruz; çünkü, orada çok istismar var, onu gördük, tespit ettik. Bu, çeşitli şekillerde basına da yansıdı. Bir yeşil kartla birçok kimse, hatta cinsiyeti bile fark etmeden tedavi olabiliyor. Maalesef, bunu, bugün herkes biliyor. Bunları yeniden verirken bir kontrolden geçireceğiz. Hakikaten yeşil kartı hak etmiş mi etmemiş mi, ilgili otoriteler tarafından tekrar bir kontrole tabii tutulacak. Sonra, bilgisayar sisteminde, artık, bu MERNİS projesinde, bütün vatandaşların Bağ-Kur'a mı kayıtlı, SSK'ya mı kayıtlı, Emekli Sandığına mı kayıtlı onların tek tek kayıtları var, oradan tekrar bir kontrol edilecek. Bazen dublikasyonlar olabiliyor. Yani, bir yerde kayıtlı başka yerden de yeşil kart alıyor veyahut da hiç hak etmediği halde, fakir olmadığı halde, zenginlik sınırlarında olduğu halde yine yeşil kart alıyor, onlar önlenecek.

Burada, tabii, istismarın önlenmesi, lüzumsuz israfın önlenmesi, bu arada da hizmetlerde daha etkinlik sağlanması amacıyla bu maddeye yer verilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Bakanın yorumundan şunu mu çıkarıyorum, yanlış mı acaba: Yılın ikinci altı ayı için, siz, herhangi bir kısıtlama öngörmeksizin altı ayın tamamı için bir katsayı belirleyeceksiniz veya artış oranı belirleyeceksiniz, değil mi?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Tabii, buradaki konuşmalarımız tutanaklara geçiyor. Sayın Hamzaçebi, burada benden bazı şeyler alarak, yani, bunları tutanaklara geçirerek, yarın öbür gün önüme diyecek, işte sen bunu dedin diye. Bu türlü siyaseti fazla yapmasak iyi olur.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – O zaman vermeyi düşünmüyorsunuz herhalde Sayın Bakan?!

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Yani, bu bir yere sıkıştırma politikasını bırakalım. Hükümetimiz, orada açık açık belirtti, memurumuza ekonomik şartlara göre, malî imkânlarla göre mümkün olanın en iyisini yapacaktır.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Biz, koskoca Maliye Bakanını nasıl sıkıştırabiliriz Sayın Bakanım?!

OSMAN COŞKUNOĞLU (Uşak) – Sıkıştırma değil, denetim Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz efendim.

Şimdi, önergeler var.

Sırasıyla okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2003 Malî Yılı Bütçe Kanun Tasarısının 52 nci maddesinin (a) fıkrasının altı numaralı bendinin madde metninden çıkarılmasını ve diğer bentlerin numaralarının buna göre yeniden teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Sekmen

İstanbul

Gerekçe: Söz konusu bendin madde metninde yer alması durumunda, 775 sayılı Gecekondu Kanununun 3 üncü maddesinin uygulanması mümkün olmayacağından, ilgili bendin tasarı metninden çıkarılması uygun olacaktır.

BAŞKAN – Sayın Hükümet ne diyor bu önergeye?

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Başkan, 775 sayılı Gecekondu Yasasının 3 üncü maddesi, belediye sınırları içerisinde olan Hazine taşınmaz mallarının belediyelere bedelsiz devrini düzenleyen bir maddedir. Bütçe Kanununun 52 nci maddesinde bu hükmü görünce doğrusu memnun oldum. Neden memnun oldum; çünkü, Gecekondu Kanununun 3 üncü madde, o zamanki anlayış içerisinde -1966 yılında çıkmış olan bir yasadır 775 sayılı Yasa- gecekondu önlemeye yönelik projelerin yapılması için bu arazi ve arsaların belediyelere devrini düzenleyen bir maddedir. Ancak, bu maddenin uygulaması sonucunda, o yıldan bu yıla kadar belediyelerin bu arsaları gecekondu önlemek amacıyla kullandığı görülmemiştir. Yanlış uygulanan bir maddedir. Bunun

hakikaten buraya konulması doğrudur; hatta, bu maddenin yürürlükten kaldırılması gerekir. Yanlış anlaşılmasın, belediyelere Hazine arsa ve arazilerinin bedelsiz devrine kesinlikle karşı değilim.

Yapılması gereken şudur: Bunlar, yine bedelsiz verilebilir. Hazine arsa ve arazileri bir merkezî birimin, bu, Toplu Konut İdaresi olabilir, bir birim bu şekilde organize edilebilir. Bu birimlerin onaylayacağı kentleşme projeleri için bedelsiz verilebilir; ama, bu şekilde, yani, 500 metrekare, 1 000 metrekare, 2 000 metrekare gibi hiçbir zaman gecekondü önleme projesinde kullanılmayacak birtakım işlemler için belediyelere devredilecektir. Yanlış uygulanacaktır. Şuraya koymuşuz, doğru bir düzenleme düşünmüş hükümet bu tasarımı buraya getirmekle, bu maddeyi koymakla, bundan vazgeçmemesi doğru olur. Madem Hazine arsa ve arazilerinin değerlendirilmesine ilişkin bir proje üzerine çalışılıyor, orada... Benim dediğim bir fikirdir, kentleşme projeleri için bir merkezî birimin, Toplu Konut İdaresi hakikaten olabilir, benim üzerinde çok düşündüğüm bir konudur. Onun onaylayacağı projeler için büyük araziler, arsalar devredilsin, bedelsiz devredilsin. Bu arazi ve arsalar toplumundur. Devlet, toplum menfaatına, toplumun yararına olacak projelerde bunun sadece objektif kurallarını koymakla yükümlüdür, objektif kurallarını koyar, toplumun menfaatına bu arazi ve arsaları bedelsiz bile verebilir; hiç önemli değil. 3 üncü madde amacına uygun işlememiştir, uygulanmaması doğrudur. Hatta, bunun ilgili yasalarında yürürlükten kaldırılması daha doğru olur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

Sayın hükümetimizin katıldığı...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Sayın Bakan belki fikir değiştirebilir

Sayın Başkan!

BAŞKAN - “Katılıyoruz” dediler efendim.

MALİYE BAKANI KEMAL UNAKITAN (İstanbul) – Katılıyoruz efendim.